

PENSIOENEN

Geef zzp'ers betere mogelijkheden om pensioenrisico's op te vangen

Sjaak Zonneveld 10 mei 16:30

De fiscaal aantrekkelijke manieren voor zzp'ers om een oudedagsvoorziening op te bouwen zijn toe aan vernieuwing. De fiscale oudedagsreserve (FOR) is te vrijblijvend. Daarnaast zijn de regels voor lijfrente, de andere manier om fiscaal aantrekkelijk een spaarpotje voor later op de te bouwen, te strikt. Aanpassingen zijn noodzakelijk, schrijft Sjaak Zonneveld, directeur van BrightPensioen in een opiniebijdrage.

Foto: Henriette Guest/ANP

De zzp'er - of correcter: de ondernemer voor de inkomstenbelasting - heeft twee manieren om fiscaal gefaciliteerd een oudedagsvoorziening op te bouwen. De eerste is geld opzijzetten in een lijfrente. De tweede is gebruikmaken van de fiscale oudedagsreserve.

Bij een lijfrente zet je geld op een geblokkeerde rekening, voor later. Met de oudedagsreserve maak je een boekhoudkundige reservering voor je oudedag. In het laatste geval is het niet nodig geld vast te zetten op een geblokkeerde rekening.

Lijfrente en oudedagsreserve zijn complementair. Op het moment dat je gebruikmaakt van de oudedagsreserve heb je minder (of geen) fiscale jaarruimte om geld als lijfrente te storten. De in de boekhouding geregistreerde oudedagsreserve kan op een later moment fiscaal geruisloos overgezet worden naar een lijfrente.

Geen pensioen, wel schuld

De oudedagsreserve blijkt onder zzp'ers populairder dan lijfrente. Uit een [onderzoek](#) in opdracht van onze eigen organisatie blijkt dat 34% van de zzp'ers gebruikmaakt van de fiscale oudedagsreserve. Van deze groep zet maar liefst 28% dat geld niet daadwerkelijk opzij. En nog eens 25% zet minder dan de helft opzij. Als er geen geld beschikbaar is op de pensioenleeftijd heeft de zzp'er én geen pensioen én een schuld aan de belastingdienst. Eerder [onderzoek](#) 'Hoe de zzp'er zich verhoudt tot werknemer: minder pensioen, meer vermogen' van Deloitte, laat zien dat het percentage zzp'ers dat gebruikmaakt van lijfrente tussen 2011 en 2017 is gedaald van 13,3% naar 9,6%.

De reden dat de oudedagsreserve meer in trek is dan lijfrente is waarschijnlijk dat de oudedagsreserve niet definitief vaststaat tot aan de AOW-leeftijd. Het 'langlevenrisico' (het risico waar pensioengeld voor bedoeld is) is immers maar één van de financiële risico's waar een ondernemer mee te maken kan krijgen. Als een ander risico zich eerder voordoet, bijvoorbeeld bij tegenvallende omzetcijfers, kan de zzp'er wél zijn oudedagsreserve aanspreken, maar kan hij niet bij het opzijgezette lijfrentekapitaal. Sinds 2016 is hierop één uitzondering gemaakt: bij langdurige arbeidsongeschiktheid kan dit opgebouwde vermogen wel eerder worden aangesproken.

Terughoudendheid

Er gaan stemmen op om de fiscale oudedagsreserve af te schaffen, zoals we bijvoorbeeld zagen bij de aanbevelingen van de commissie-Borstlap. Maar daardoor worden de mensen die wél netjes hun geld opzijzetten gedupeerd. En je kunt niet verwachten dat de groep die eerder met de fiscale oudedagsreserve meedeed bij afschaffing daarvan het geld in een lijfrente zal gaan stoppen. De terughoudendheid om geld vast te zetten zal blijven. En die weerstand is sinds de coronacrisis eerder groter dan kleiner geworden. Veel ondernemers - ook zzp'ers - hebben sinds het uitbreken van de pandemie immers nog steeds met grotere onzekerheden te maken.

Om te voorkomen dat de reservering alleen op papier staat en mensen in de toekomst de belastingclaim niet kunnen betalen, kan een extra voorwaarde opgelegd worden dit geld ook daadwerkelijk opzij te zetten.

'Zekerheid voor de zzp'er is goed voor onze economie en samenleving als geheel'

Waar de oudedagsreserve te vrijblijvend is, zijn de regels voor lijfrente op dit moment te strikt. Het grootste probleem is dat opname uit een lijfrente voortijds niet mogelijk is. Een verruiming van de opnamemogelijkheden zal de bereidheid geld opzij te zetten in een lijfrente vergroten.

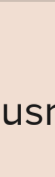
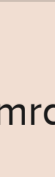
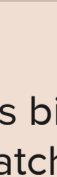
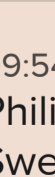
Daarnaast moet de berekening voor de lijfrenteaftrek - net als bij de oudedagsreserve - gebaseerd worden op het inkomen van het huidige jaar. De huidige methodiek is vooral gericht op werknemers die een pensioengat van een vorig jaar willen dichten. Maar voor ondernemers met een wisselend inkomen past dit niet. In een jaar dat een ondernemer goed draait wil hij veel geld opzijzetten; in een jaar dat het minder gaat weinig of geen.

Nederland telt maar liefst 1,1 miljoen zzp'ers, zo blijkt uit cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek uit 2021. Als we de fiscale oudedagsreserve minder vrijblijvend maken en de regels voor lijfrente minder strikt, zullen we hun bereidheid om voor hun pensioen te sparen vergroten en hun financiële risico's verkleinen. Dit komt niet alleen de zzp'er ten goede. Zekerheid voor de zzp'er is goed voor onze economie en samenleving als geheel.

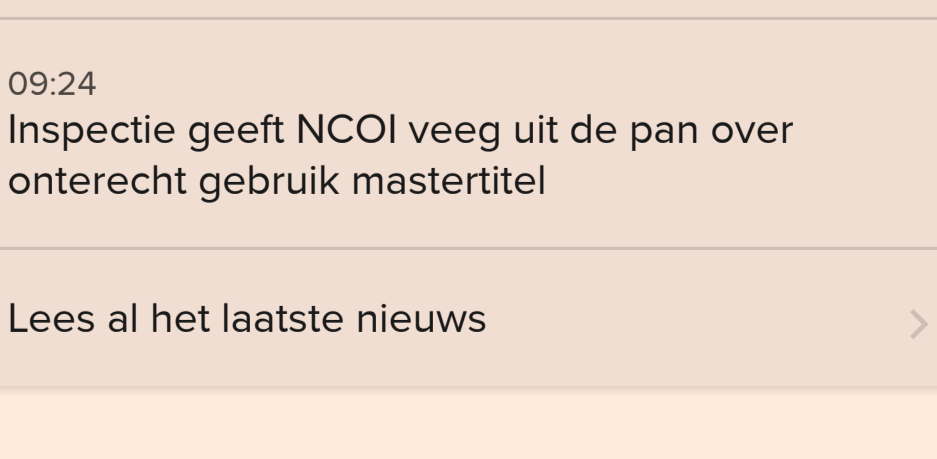
Sjaak Zonneveld is directeur van BrightPensioen.

Wilt u reageren?

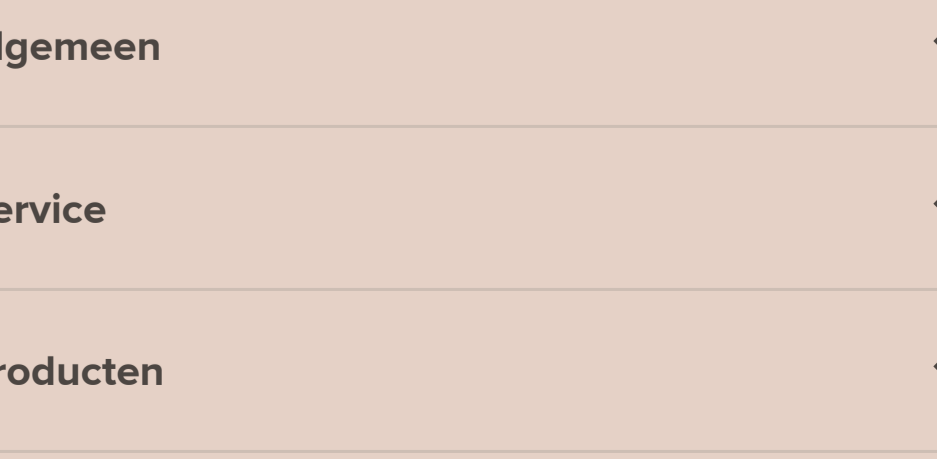
Wilt u reageren? Stuur uw bijdrage dan naar opinie@fd.nl. De spelregels voor lezersbijdragen vindt u [hier](#).

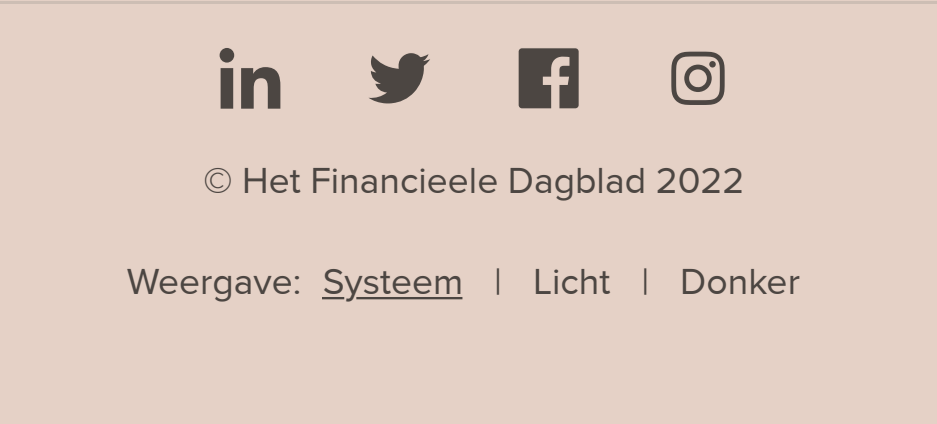
Meest gelezen

'Rechtenstudie moet meer zijn dan een Zuidasklasse'

Wall Streets liefde voor elektrische automakers is bekoeld

ING zet eerste stap naar afschaffen negatieve spaarrente

Volgen via Mijn nieuws

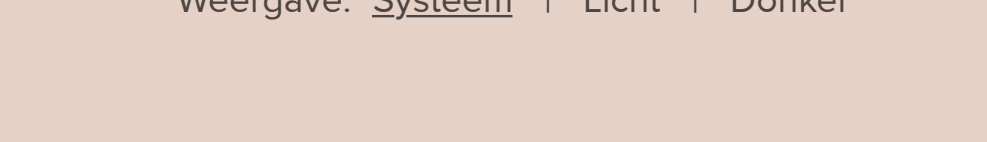
AOW	+ Volg
Pensioenen	+ Volg
ZZP	+ Volg

Laatste nieuws

11:13	Wereldgezondheidsorganisatie noemt China's zerocovidbeleid 'onhoudbaar'
11:00	Zeeman-ceo Erik-Jan Mares: 'Soms ben ik bang dat we alsnog te langzaam zijn'
10:06	VodafoneZiggo raakt klanten kwijt na verlies Formule 1
09:54	Philip Morris biedt \$16 mrd voor snusmaker Swedish Match
09:24	Inspectie geeft NCOI veeg uit de pan over onterecht gebruik mastertitel

[Lees al het laatste nieuws](#) >

Over FD

Algemeen

Service

Producten

Van onze partners

Meer van FDMG

